

Bilag 98

From: [Jakob Hatteland](#)
To: [Jøran Baann](#)
Cc: [Karl Johan Lier](#)
Subject: RE: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank
Date: Tuesday, October 20, 2015 15:06:00

Hei igjen Jøran Baann

Vi er ikke uenige i at verdiene kan variere og det var en av grunnene vi ønsket å sjekke innholdet av deres septiktank.

Det ville da vært svært enkelt å få bekreftet eller avkreftet om det kom kvikksølv dere ut i kloakken. Vi tar til etterretning at det ikke er aktuelt.

Samtidig er dette er godt eksempel på hvor lite grundig NIVAs undersøkelser er, da helt opplagte forurensnings kilder ikke blir inkludert eller kommentert i undersøkelsene og nok et eksempel på at AF Decom ikke er så åpne som dere hevder å være.

Ellers, ha en god dag!

Vennlig hilsen

Jakob Hatteland
Styreformann

Jakob Hatteland Resources AS

Direkte +47 5276 5337

Mobil +47 900 32221

www.hatteland.com

Vi gjør oppmerksom på at denne e-postmeldingen kan inneholde fortrolig informasjon. Hvis De ved en feil mottar e-posten, ber vi Dem vennligst informere avsender om feilen gjennom å bruke svarfunksjonen. Samtidig ber vi Dem slette e-postmeldingen i Deres datasystem uten å videresende eller kopiere den.

Selv om e-posten og alle vedlegg, etter vår overbevisning, er fri for virus og andre feil som kan påvirke datamaskinen eller IT-systemet der den mottas og leses, åpnes den på mottakerens egen risiko. Vi påtar oss ikke ansvar for tap eller skade som er oppstått i forbindelse med åpning eller bruk av e-postmeldingen.

From: Jøran Baann [mailto:Joran.Baann@afgruppen.no]
Sent: Tuesday, October 20, 2015 2:06 PM
To: Jakob Hatteland
Subject: SV: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank

Hei igjen,

Takk for henvendelsen. For en tid siden ba vi om et møte med kommunen om renseanlegget.

Innlegget under vil være en av sakene som naturlig vil diskuteres i denne sammenheng. For orden skyld registrerer jeg at det er ca. tre måneder mellom de to øyeblikksprøvene. Man må nok påregne forskjellige konsentrasjoner av forurensningskomponenter ved forskjellige tidspunkter i året/døgnet, og ved forskjellige væskestrømmer.

Kind regards

Jøran Baann

HSE Manager
AF Offshore Decom

AF Gruppen
Innspurten 15, Postboks 6272 Etterstad, N-0603 Oslo
M +47 464 59 058 T +47 22 89 11 00 F 22 89 11 01

Fra: Jakob Hatteland [<mailto:Jakob@hatteland.com>]

Sendt: 20. oktober 2015 13:20

Til: Jøran Baann <Joran.Baann@afgruppen.no>

Kopi: Karl Johan Lier <Karl.Johan.Lier@hatteland.com>

Emne: RE: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank

Hei igjen Jøran

Det blir nok likevel konsekvensen av hypotesen til Vidar Strømme, se nedenfor stående foreløpige analyser.

Husk at kloakken i Vats er relativt ny og etter en sluttet med kvikksølv i batterier og bensin etc. og som det står i Miljødirektoratets rapport om kloakk så kommer kvikksølvet i kloakken for det meste fra lokale bedrifter og verksteder.

Vi har målt situasjonen på pumpestasjonen på Neset, før AF Decom og der er kvikksølvinnholdet minimalt 0,018ug/l målt med salpetersyre oppløsning.

Prøvenr.: **439-2015-10090201** 07.10.2015

Prøvemerkning: 707-1-Neset Analysestartdato: 09.10.2015

Analyse Resultat Enhet LOQ MU Metode

- a) **Kvikksølv (Hg), oppsluttet 0.018 µg/l 0.005 20% EN ISO 17852**
- a) Arsen (As), oppsluttet ICP-MS 1.2 µg/l 0.2 35% NS EN ISO 17294-2
- a) Bly (Pb), oppsluttet ICP-MS 1.1 µg/l 0.2 35% NS EN ISO 17294-2
- a) Kadmium (Cd), oppsluttet ICP-MS 0.029 µg/l 0.01 35% NS EN ISO 17294-2
- a) Kobber (Cu), oppsluttet ICP-MS 40 µg/l 0.5 15% NS EN ISO 17294-2
- a) Krom (Cr), oppsluttet ICP-MS 0.72 µg/l 0.5 25% NS EN ISO 17294-2
- a) Nikkel (Ni), oppsluttet ICP-MS 2.7 µg/l 0.5 25% NS EN ISO 17294-2
- a) Sink (Zn), oppsluttet ICP-MS 130 µg/l 2 15% NS EN ISO 17294-2

Ved målestasjonen på Raunes, etter bla. AF Decom er tilkoblet og etter at avløpsvannet er mekanisk rensert er resultatene slik:

Prøvenr.: **439-2015-06170377** 11.06.2015

Prøvemerkning: 704-VK-Raunes Analysestartdato: 17.06.2015

Analyse Resultat Enhet LOQ MU Metode

- a) **Kvikksølv (Hg), oppsluttet 0.091 µg/l 0.005 20% EN ISO 17852**
- a) Arsen (As), oppsluttet ICP-MS 0.35 µg/l 0.2 35% NS EN ISO 17294-2
- a) Bly (Pb), oppsluttet ICP-MS 8.0 µg/l 0.2 25% NS EN ISO 17294-2
- a) Kadmium (Cd), oppsluttet ICP-MS 0.51 µg/l 0.01 25% NS EN ISO 17294-2
- a) Kobber (Cu), oppsluttet ICP-MS 61 µg/l 0.5 15% NS EN ISO 17294-2
- a) Krom (Cr), oppsluttet ICP-MS 1.9 µg/l 0.5 25% NS EN ISO 17294-2

a) Nikkel (Ni), oppluttet ICP-MS 5.6 µg/l 0.5 15% NS EN ISO 17294-2
a) Sink (Zn), oppluttet ICP-MS 180 µg/l 2 15% NS EN ISO 17294-2

Som du ser så er kvikksølvinholdet i avløpsvannet på Raunes noe høyere (5 ganger), selv om det burde vært lavere da det på Raunes er utført mekanisk rensing av kloakken og masse er fjernet fra avløpsvannet. Vi ønsker derfor å finne ut hvor kvikksølvet kommer fra etter at det har passert Neset pumpestasjon.

Siden deres kloakk ikke siger jevnt inn i kloakken, men blir pumpet inn i kommunens kloakk når tanken deres er full er det naturlig å sjekke/analysere i deres septisk tank for å få vite faktiske og sammenlignbare nivåer med verdiene på Neset. Er resultatene bekymringsverdige må det selvsagt flere analyser til og da regner vi med at dere tar over.

Vennlig hilsen

Jakob Hatteland
Styreformann

Jakob Hatteland Holding AS

Direkte +47 5276 5337
Mobil +47 900 32221

www.hatteland.com

Vi gjør oppmerksom på at denne e-postmeldingen kan inneholde fortrolig informasjon. Hvis De ved en feil mottar e-posten, ber vi Dem vennligst informere avsender om feilen gjennom å bruke svarfunksjonen. Samtidig ber vi Dem slette e-postmeldingen i Deres datasystem uten å videresende eller kopiere den. Selv om e-posten og alle vedlegg, etter vår overbevisning, er fri for virus og andre feil som kan påvirke datamaskinen eller IT-systemet der den mottas og leses, åpnes den på mottakerens egen risiko. Vi påtar oss ikke ansvar for tap eller skade som er oppstått i forbindelse med åpning eller bruk av e-postmeldingen.

From: Jøran Baann [<mailto:Joran.Baann@afgruppen.no>]
Sent: Tuesday, October 20, 2015 12:32 PM
To: Jakob Hatteland
Subject: SV: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank

Hei igjen,

Vi har ingen forutsetninger for å påstå at befolkningen i Vats forurenses Vatsfjorden mer enn befolkningen ellers i Norge gjør gjennom avløpsnett. Bakgrunnen for uttalelsene var nok at det er et faktum at kvikksølv tilføres gjennom avløpsnett i landet og at det ikke er noen grunn til å tro at det er mindre tilførsel i Vats enn andre steder (etter å ha tatt høyde for eventuelle tannlegekontorer, sykehus etc som det de facto er andre steder). Ergo, det er sannsynlig at det er en (liten) tilførsel av kvikksølv også gjennom avløpsledningen som har utløp i nærheten.

Kind regards

Jøran Baann

HSE Manager
AF Offshore Decom

AF Gruppen
Innspurten 15, Postboks 6272 Etterstad, N-0603 Oslo
M +47 464 59 058 T +47 22 89 11 00 F 22 89 11 01

Fra: Jakob Hatteland [<mailto:Jakob@hatteland.com>]

Sendt: 20. oktober 2015 10:03

Til: Jøran Baann <Joran.Baann@afgruppen.no>

Kopi: Karl Johan Lier <Karl.Johan.Lier@hatteland.com>

Emne: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank

Hei Jøran Baann

Takk for svar.

Jeg vil be deg revurdere ditt standpunkt og la oss få ta prøvene.

Husk at det er dere (Vidar Strømme på vegne av AF Decom) som kom med hypotesen om at økningen av kvikksølvet kunne komme fra kloakken i Vats.

Denne påstand ble deretter gjentatt av Miljødirektoratet ved Ingvild Marthinsen og Kaya Grjotheim i brev datert: 2. juni 2015.

Basert på informasjon fra dere om vi har forstått det riktig.

Dere har dermed forsøkt å legge skylden for økningen av kvikksølvet i sjøen på resten av befolkningen i Nedre og Øvre Vats

Du nevner videre at dere har et omfattende overvåkningsprogram som er godkjent av Miljødirektoratet og ikke ønsker å gå inn på enkeltløsninger som går utenfor de systematiske rammene.

Overvåkningsprogrammet har etter vår mening har altfor høye deteksjonsgrener og derfor er mer egnet til å skjule forurensning enn å oppdage forurensning. At Miljødirektoratet har godkjent overvåkningsprosjektet forteller vel mer om Miljødirektoratets enn om programmet.

Jeg mener at med din utdanning har du et selvstendig ansvar og ikke kan skyve ansvar over på overvåker eller Miljødirektoratet.

Uansett det er ikke dette vi skal debattere her.

Fakta er dette programmet ikke omfatter prøvetaking av kloakken og derfor heller ikke har vært omfattet av årsrapportene.

Om dere ikke vil la oss få lov til å ta prøver kan vi altså fastslå at det kun er dere som nekter oss å ta prøver av kloakken, samtidig som det er dere som har beskylt befolkningen i Vats for å øke kvikksølvnivået i Vats-fjorden.

Vennlig hilsen

Jakob Hatteland
Styreformann

Jakob Hatteland Resources AS

Direkte +47 5276 5337
Mobil +47 900 32221

www.hatteland.com

Vi gjør oppmerksom på at denne e-postmeldingen kan inneholde fortrolig informasjon. Hvis De ved en feil mottar e-posten, ber vi Dem vennligst informere avsender om feilen gjennom å bruke svarfunksjonen. Samtidig ber vi Dem slette e-postmeldingen i Deres datasystem uten å videresende eller kopiere den.

Selv om e-posten og alle vedlegg, etter vår overbevisning, er fri for virus og andre feil som kan påvirke datamaskinen eller IT-systemet der den mottas og leses, åpnes den på mottakerens egen risiko. Vi påtar oss ikke ansvar for tap eller skade som er oppstått i forbindelse med åpning eller bruk av e-postmeldingen.

From: Jøran Baann [<mailto:Joran.Baann@afgruppen.no>]
Sent: Monday, October 19, 2015 1:32 PM
To: Jakob Hatteland
Cc: Karl Johan Lier
Subject: SV: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank

Hei og takk for din henvendelse.

Vi har et systematisk og omfattende overvåkingsprogram ved vårt anlegg i Vats, dette er også klarert med Miljødirektoratet. I utgangspunktet er vi positive til et slikt initiativ som du her foreslår, men dessverre kan vi ikke gå inn på enkeltløsninger som går utenfor de systematiske rammene i de programmene vi allerede kjører. For oss er selvsagt enkeltresultatene like viktige som totaliteten, men denne typen aktiviteter som du foreslår under kan vi dessverre ikke gå for. Du (og allmenheten for øvrig) vil selvsagt få tilgang til årsrapporter som før.

Kind regards

Jøran Baann

HSE Manager
AF Offshore Decom

AF Gruppen
Innspurten 15, Postboks 6272 Etterstad, N-0603 Oslo
M +47 464 59 058 T +47 22 89 11 00 F 22 89 11 01

Fra: Jakob Hatteland [<mailto:Jakob@hatteland.com>]
Sendt: 16. oktober 2015 11:07
Til: Jøran Baann
Kopi: Karl Johan Lier
Emne: Forespørsel om prøvetaking av avløpsvann i septisk tank

Hei Jøran Baann

Under lagmannsrettssaken i Bergen i mars i år framsatte AF Decom sin advokat Vidar Strømme en hypotese om at kvikksølvet i Vatsfjorden kunne komme fra kloakken til Vindafjord kommune.

Vi har undersøkt en del rundt dette og for å få dette helt klarlagt ønsker vi å få tatt prøver av avløpsvannet i AF Decom sin/sine septisk tank/er og sende prøvene til analyse.

Resultatene av analysen vil selvsagt bli oversendt AF Decom når den er klar, og AF Decom vil uansett kunne etterprøve resultatene.

Siden AF Decom i møtet i Tysvær den 3. juni i år predikerte sin åpenhet går jeg ut fra at dere ikke har noe i mot å få dette klarlagt.

Jeg håper på en positiv bekreftelse på denne forespørsel innen mandag den 19. oktober 2015.

Vennlig hilsen

Jakob Hatteland
Styreformann

Jakob Hatteland Resources AS

Direkte +47 5276 5337
Mobil +47 900 32221

www.hatteland.com

Vi gjør oppmerksom på at denne e-postmeldingen kan inneholde fortrolig informasjon. Hvis De ved en feil mottar e-posten, ber vi Dem vennligst informere avsender om feilen gjennom å bruke svarfunksjonen. Samtidig ber vi Dem slette e-postmeldingen i Deres datasystem uten å videresende eller kopiere den.

Selv om e-posten og alle vedlegg, etter vår overbevisning, er fri for virus og andre feil som kan påvirke datamaskinen eller IT-systemet der den mottas og leses, åpnes den på mottakerens egen risiko. Vi påtar oss ikke ansvar for tap eller skade som er oppstått i forbindelse med åpning eller bruk av e-postmeldingen.